

COOP01

Kindervreugde en Volksvermaak

Kindervreugd en Volksvermaak, door D.J. van der Ven. Een folkloristisch prentenboek met illustraties van George van Raemdonck en 175 afbeeldingen naar fotografische opnamen. Uitgave Coöperatieve Verbruiksvereniging „Vooruitgang” (U.A.) Rotterdam MCMXXVII. 1927

160 pagina's vanaf het titelblad, met 1 pagina inhoudsopgave achterin. 175 fotoplaatjes in verschillende formaten om in te plakken op de tekstbladen.

Prijs: dertig cent; oplage 10.000

N.B. De titel op de voorkant bevat een fout: "Kindervreugde".

Kenmerken

Ingebonden album van klein kwartoformaat (21,5 x 30 cm), met beplakt voor- en achterplat en beige gelakte linnen rug met volledige titelopdruk. Opvallend aan dit album is de simpele ingekleurde tekening op het voorplat, waardoor het boek in eerste oogopslag meer op een kinderboek lijkt dan op een documentair werk. Op de achterzijde is een fraai gestileerd logo van de „Vooruitgang” met de letters CV afgebeeld. Het onbedrukte, dunne en zachte papier van de koft is licht crèmekleurig, waardoor moeilijk "schone" exemplaren van dit album te vinden zijn.

Dit is een van de weinige albums waarin de oplage is aangegeven, namelijk 10.000.

De hoeveelheid tekst van dit album is zeer groot, gezet in kleine letters op volle pagina's met alleen een koptekst. Het album met 160 pagina's is dan ook vrij dik, maar de dikte is beperkt gebleven doordat dun papier gebruikt is en de plaatjes op dun kunstdrukpapier gedrukt zijn zodat geen vulstrips nodig waren.

Het boek bevat niet, zoals het titelblad zegt 175 plaatjes, maar 178, waaronder een aantal reproducties van tekeningen en schilderijen. De bruine plaatjes zijn in offset gedrukt. Onderaan de plaatjes zat een strook waarop alleen het nummer van het plaatje gedrukt was. Deze moest afgeknipt worden om voldoende ruimte over te houden voor de eronder afgedrukte beschrijving. Dat is niet altijd gebeurd, waardoor de plaatjes soms over de beschrijving geplakt zijn, of te hoog in het plaatjeskader. Maar ook correct afgeknipte plaatjes passen niet altijd in het kader. Er zijn veel verschillende formaten gebruikt.

Naast de plakplaatjes bevat het boek ingedrukt 1 grote kleurenplaat in dezelfde stijl als de voorplaat, en 17 zwart-wit tekeningen. De ingedrukte afbeelding en de plakplaatjes zijn doorlopend genummerd van 1 – 196, op de plakplaatjes komen dus 18 nummers niet voor. Tekening 134 is foutief genummerd 137.

Inhoud

Het boek gaat geheel over lokale en streekfolklore in Nederland. Er is ruime aandacht voor het gilde gebeuren, waaraan Van der Ven later een heel album wijdt voor Niemeijer tabak. In het laatste hoofdstuk is er ook ruime aandacht voor het volksdansen, waar het echtpaar Van der Ven zich in latere jaren sterk op toelegt en waaraan in 1942 een door de bezetter gewaardeerd boek gewijd wordt.

Een van de vele overbodige foto's in dit album: De auteur Dirk-Jan van der Ven laat zich op "Bronk-Dinsdag" 1926 in Gronsveld de Limburgse vlaai smaken. (plaatje 72)

COOP02 Sjoerd en de zeerovers

Sjoerd en de zeerovers, door Wim Meuldijk. Uitgave: Nederlandse Verbruikskoöperaties, Rotterdam. (november 1958)

32 genummerde pagina's met 96 plaatjes om in te plakken in de tekst en 1 paginagrote plaat.

Prijs: f 1,25 in de winkels

Kenmerken

Glossy album gebonden met een spiraal, zoals in de vijftiger en zestiger jaren vaker voorkwam, in het afwijkende formaat 22 x 28 cm.

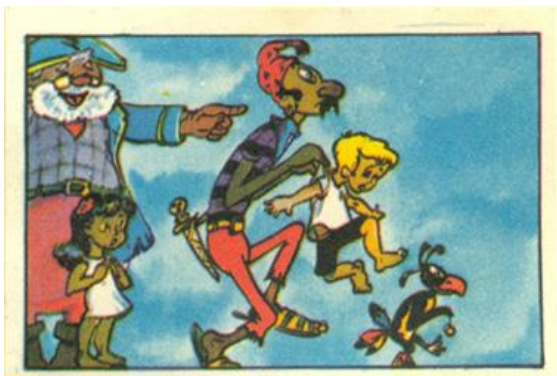
Het verhaal zonder hoofdstukken of koppen begint direct na het titelblad op pagina 3. Het verhaal bestaat uit 96 alinea's, bij elk plaatje één, alsof het om plaatjes met beknopte beschrijvingen gaat. De meeste pagina's hebben maar 3 plaatjes en daar is veel open ruimte op. Bij 2 van de 4 pagina's met 4 plaatjes is de ruimte te krap om de plaatjes goed in te plakken.

De plaatjes van een onbekende illustrator werden verpakt bij de beschuit van het eigen merk. Ze doen sterk denken aan de Piccolo-plaatjes bij de Stereo beschuit; mogelijk gaat het hier om dezelfde fabriek en dezelfde tekenaar.

De slappe kleine plaatjes van ca. 6,4 x 4,2 cm zijn op de achterkant genummerd 1-96 en voorzien van de titel en een reclametekstje voor het album.

Inhoud

Het verhaal is geschreven door de kinderboekenschrijver Wim Meuldijk, vooral bekend van Pipo de clown. In deze wonderlijke geschiedenis belandt het jongetje Sjoerd, dat eigenlijk op weg is naar de kapper, op een ouderwets piratenschip dat onder dekking van de mist voor anker lag bij zijn dorp. Minoes, het dochtertje van de kapitein, vraagt hem om mee te gaan als scheepsjongen, zodat hij haar kan helpen de piraten op te voeden. De piraten schieten met lachkruit op de schepen die ze gemakkelijk kunnen leegroven als de bemanning zich slap lacht. Sjoerd steekt er een pootje voor, waardoor de piraten lelijk ten val komen.

Nee, dat optreden van Sjoerd helpt geen sikkepit, Integendeel! Het duurt een poosje voor ze uit de knoop gehaald zijn, maar dan gaan ze uitzoeken wie de schuld heeft van die valpartij en als het dan blijkt dat het de nieuwe scheepsjongen is, Dan is Sjoerd nog niet gelukkig! Zelfs kapitein Mos die hem zo'n aardig ventje vond is er boos over! „Het laten struikelen van zeerovers is verboden”, zegt hij streng: „Volgens het piratenwetboek! In het hok met jou, vooruit!” Sjoerd wordt opgepakt en weggedragen. „'t Is wat moois”, bromt hij: „Laten struikelen mag niet, maar zeeroven zeker wel! 't Is hier een rare boel!”

Plaatje 29: „In het hok met jou, vooruit !”

Na een mislukte ontsnappingspoging komen ze aan op het tropische eiland Mi-jauwi waar de kapitein thuis is. Sjoerd en Minoes doen hier pogingen om het lachkruit te pakken te krijgen. Als dat uiteindelijk gelukt is, geeft de oude kapitein het commando over aan Sjoerd, die direct meedeelt dat het afgelopen is met het zeeroven en dat de bevolking moet gaan werken. Ze gaan de zuidvruchten op het eiland plukken, die Sjoerd met het piratenschip dat nu een koopvaardijship geworden is naar huis gaat brengen en gaat ruilen voor pakken beschuit, koek en andere levensmiddelen. En zo komt Sjoerd weer thuis in Holland.

COOP03

Met een kwartje de wereld rond

Met een kwartje de wereld rond. De avontuurlijke tocht van Armand Lavaredde om de aarde in het jaar 1891. Vrij bewerkt naar Chabrillat en Paul d'Ivoi door H.C. Everhard. CO-OP Nederland, Rotterdam. (1961-1965)

55 pagina's vanaf het tweede blanco voorblad, inclusief de inhoudsopgave voorin, exclusief een colofon op het voorlaatste blad. 11 kleine plaatjes en 9 dubbele plaatjes om in te plakken op de tekstpagina's, en 10 grote "compositieplaten" op aparte pagina's.

Tekeningen en plaatjes door H. Meyer Ricard Gkf. Druk Dico Amsterdam.

Kenmerken

Dit album, gemaakt op de overgang tussen klassieke en moderne albums, is in meerdere opzichten merkwaardig. Het is vormgegeven als een overmaats klassiek album (24,5 x 32,5 cm) met stijve beplakte kaft en verharde linnen rug (zonder rugtitel). Het is echter zeer dun, niet alleen omdat het slechts 55 pagina's telt, maar ook omdat een mooie dunne papiersoort is gebruikt. De band is hiervoor veel te ruim. De achterzijde is blanco.

De tekst op de grote bladen is gezet in twee kolommen. Het verhaal is ingedeeld in 15 korte hoofdstukken, gevolgd door een uitgeleide "70 jaar verder".

De plaatjes zijn op een bijzondere manier verdeeld. Er zijn 9 paginagrote platen met elk een kaart met een deel van de wereldreis. Op deze kaarten zijn ook steeds een aantal genummerde kleine plaatjes afgebeeld. De overige 20 kleine plaatjes en dubbele plaatjes – waarvan de laatste dubbele twee genummerde kleine plaatjes omvat – met tussenliggende nummers, zijn op de tekstpagina's geplakt. Dit is naar analogie van het oorspronkelijke Franse boek dat naast 89 gravures in de tekst 20 compositiepagina's telt. Het boek heeft ook een paginagrote titelplaat, zoals veel klassieke albums, deze is echter niet naast de titelpagina geplakt maar naast de inhoudsopgave. Deze plaat is genummerd 57 en hoort bij het verhaal op pagina 34/36. Alle plaatjes zijn met ecoline ingekleurde pentekeningen, gedrukt op hetzelfde dunne papier als van de bladen. Het formaat van de plaatjes, passend in de tekstkolom, is groot (9,5 x 11,8) en bij de "dubbele" plaatjes wisselend (10 x 19 en 9,5 x 16,1). Alle platen en plaatjes zijn ongesigneerd.

Inhoud

Het boek vertelt zeer beknopt en vrij bewerkt het verhaal "Les cinq sous de Lavarède" door H. Chabrillat en Paul d'Ivoi, dat in 1891 voor de eerste keer werd uitgebracht in een band van 448 pagina's met 89 kleine gravures en 20 compositiepagina's, voor de laatste keer herdrukt in 1983. In 1975 verscheen de laatste heruitgave in het Nederlands bij Kruseman.

Zoals de ondertitel zegt gaat het boek over de wereldreis van Armand Lavarède. De verkwistende Armand is geheel berooid en staat op het punt te vluchten voor zijn schuldeiser, als hij bericht krijgt dat zijn schatrijke oom hem zijn vermogen en landgoed nalaat, echter onder de voorwaarde dat Armand toont dat hij ook niet verkwistend kan leven. Hij moet binnen een jaar met slechts 5 stuivers op zak de wereld rond reizen.

Het lukt Armand met een list om met de boot naar Zuid-Amerika te reizen. Dan begint een moeizame tocht vol avonturen door het oerwoud, via Midden-Amerika naar San Francisco, via Hawaï naar Japan en China, van Peking naar Tibet, Astrakan, Wenen, en na een tijdje werken als circusartiest van Wenen naar zijn woonplaats Parijs waar hij een kwartier voor het verstrijken van het jaar bij de notaris aankomt.

In een toegevoegd hoofdstukje wordt betoogd dat er veel veranderd is in de 70 jaar die sindsdien verstreken zijn, maar aan de romantische geschiedenis van Lavarède kan men nog steeds veel plezier beleven.

